

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)
SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)
SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku A. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o rentę socjalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 czerwca 2016 r.,
zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 3 grudnia 2015 r.,

- 1. oddala zażalenie,**
- 2. przyznaje radcy prawnemu D. K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek ustanowionego z urzędu pełnomocnika ubezpieczonej A. K. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej oraz odrzucił wniesioną przez niego skargę. Ustalił, że zaskarżony wyrok tego Sądu z dnia 12 marca 2015 r. z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi w dniu 10 sierpnia 2015 r., przez złożenie pisma na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. Skarga kasacyjna została wniesiona w dniu 29 października 2015 r. tj. po upływie terminu przewidzianego w art. 398⁵ § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uznał wskazywane przez pełnomocnika przyczyny uchybienie terminowi za nieskuteczną próbę usprawiedliwienia własnych uchybień i niestaranności, niepozwalającą na uwzględnienie wniosku.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi, zawierającym wniosek uchylenie tego postanowienia i przywrócenie terminu do jej wniesienia, pełnomocnik ubezpieczonej zarzucił naruszenie art. 168 § 1 i art. 169 § 2 k.p.c., podnosząc, że uprawdopodobnił przyczyny uzasadniające wniosek o przywrócenie terminu, oraz obrażę art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez bezzasadne odrzucenie skargi kasacyjnej. Stwierdził, że w czasie, gdy kierowaną do niego przesyłkę pozostawiono w placówce operatora pocztowego, korzystał z urlopu, a po powrocie nie znalazł w swej kancelarii powiadomień o tym fakcie. Podniósł, że „w siedzibie jego kancelarii mieści się również inna kancelaria radcy prawnego oraz jest zatrudniona osoba w sekretariacie, które to osoby niejednokrotnie odbierały przesyłki adresowane do pełnomocnika wnioskodawczyni”.

Sąd Najwyższy, rozpoznając na wniosek skarżącego – na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. – także zarzuty skierowane przeciwko postanowieniu o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, zważył co następuje:

Składając wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, skarżący przyznał, że termin ten został naruszony, a więc że skarga została wniesiona po jego upływie. Z tych zapewne względów – nie stawiając w zażaleniu zarzutów dotyczących naruszenia art. 139 § 1 k.p.c. – nie zakwestionował skuteczności doręczenia odpisu wyroku Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem w sposób w tym przepisie przewidziany. W tej sytuacji skarga kasacyjna mogłaby być skutecznie wniesiona tylko po przywróceniu terminu do jej wniesienia, tj. po uprawdopodobnieniu, że skarżący nie wniósł jej w terminie bez swojej winy (art. 168 § 1 w związku z art. 169 § 2 k.p.c.).

Brak winy strony (pełnomocnika) w uchybieniu terminowi podlega ocenie na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy. Wskazywanym przez pełnomocnika skarżącej powodem wniesienia skargi kasacyjnej po upływie dwu miesięcy od doręczenia zaskarżonego wyroku z

uzasadnieniem, była jego nieświadomość co do awizowania faktu złożenia pisma w urzędzie pocztowym. Jest to twierdzenie gołosłowne, niespełniające nawet złagodzonych wymagań uprawdopodobnienia (por. art. 243 k.p.c.). Okoliczności sprawy wskazują, że pełnomocnik ubezpieczonej, udając się na planowany, długi urlop, nie dopilnował zasad odbierania kierowanych do niego przesyłek pocztowych i nie zadbał, by ktoś zastępował go w tym czasie przy czynnościach związanych z odbiorem korespondencji (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 1972 r., II PR 433/71, OSPiKA 1972 nr 11, poz. 212, z dnia 24 sierpnia 1972 r., II CR 298/72, niepubl., oraz z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZ 53/05, niepubl.). Prezentowana przez pełnomocnika niepewność co do tego, czy osoba doręczająca przesyłkę pozostawiła *awizo* i czy we właściwej kancelarii nie stanowi uprawdopodobnienia braku winy pełnomocnika ani nie podważa treści adnotacji i dat na przesyłce Sądu Apelacyjnego kierowanej do D. K., pod adresem Kancelarii Radcy Prawnego wskazanej w wyznaczeniu przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w W. z dnia 18 czerwca 2015 r. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1994 r., III CZP 53/94, OSNCP 1994 nr 11, poz. 214 i postanowienie z dnia 24 czerwca 2008 r., I PZ 13/08, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 262).

Z tych względów odmowy przywrócenia terminu przez Sąd Apelacyjny nie można skutecznie zakwestionować w ramach kontroli pośredniej dokonywanej przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ k.p.c., w związku czym zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi jest bezzasadne i ulega oddaleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.). Jednocześnie uwzględniono wniosek pełnomocnika skarżącej o zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.